

**DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT**

Se vedlagte adresseliste

Deres ref
07/05556

Vår ref
09/00086-6

Dato
8 APR 2011

**Tussa Nett AS - sanering av 66 kV kraftledning Leivdal-Haugen og
Straumshamn transformatorstasjon - klage**

1. Bakgrunn

Tussa Nett AS (Tussa) søkte 9. juni 2008 om tillatelse til å sanere eksisterende 66 kV ledning mellom Leivdal og Haugen og sanering av Straumshamn transformatorstasjon.

Ved vedtak av 22. desember 2008 ga NVE tillatelse til saneringen som omsøkt.

Saneringen omfatter om lag 32 km med 66 kV luftledning fra Haugen transformatorstasjon i Ørsta gjennom Volda kommune til Leivdal transformatorstasjon i Eid kommune og sanering av Straumshamn transformatorstasjon i Volda kommune.

2. Klager

NVEs vedtak er påklaget av følgende:

- Småkraftforeningen ved brev av 6. januar 2009
- Høydal Elektrisitetsverk ved brev av 7. januar 2009
- Høydal Kraftverk AS ved brev av 9. januar 2009
- Heidelva Kraftverk AS ved brev av 9. januar 2009
- Volda kommune ved brev av 14. januar 2009

Alle klageparter peker på ledningens betydning for eksisterende og fremtidig småkraftproduksjon. For et sammendrag av klagene og de anførsler de bygger på vises det til vedlegg til NVEs oversendelsesbrev til departementet av 30. april 2009. NVE har i brevet vurdert klagene og ikke funnet grunnlag for endringer i sitt vedtak.

Advokat Kraft, på vegne av Høydal Elektrisitetsverk, har kommentert klagesaken i brev av 21. desember 2010, 25. januar 2011 og 4. april 2011 til departementet.

Tussa har kommentert enkelte spørsmål i tilknytning til klagesaken i e-post til departementet av 21. desember 2010.

3. Departementets vurderinger

Departementet vil innledningsvis peke på energilovforskriften § 3-5 bokstav a) om konsesjonærens plikt til enhver tid å holde anlegget i tilfredsstillende driftsikker stand. Departementet finner, som NVE, ikke grunnlag for at manglende vedlikehold er årsak til ledningens tilstand. Departementet viser i den forbindelse til at anlegget nærmer seg en levetid på 60 år. Tussa legger vekt på at ledningens alder gjør det nødvendig med fornyelse av anlegget, og at vedlikehold ikke lenger er tilstrekkelig.

Tussa angir at ledningen ikke har vesentlig nytte for allmenn forsyning i området. Dette understøttes av uttalelsene fra hhv Istad Nett og SFE Nett som regionale kraftsystemansvarlige i hhv Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane. NVE finner ikke grunnlag for en annen konklusjon, og departementet støtter denne vurderingen.

Klagerne fremhever ledningens betydning for å sikre nettilknytning for eksisterende og fremtidig småkraft i området. Tussa mener at ledningen ikke er avgjørende for eksisterende småkraftproduksjon, og at det er bedre opprustingsalternativer for å imøtekomme eventuell ny produksjon.

Om forholdene for ny og fremtidig småkraftproduksjon skriver Tussa Nett, ved direktøren, i e-post av 20. desember 2010 følgende:

"Småkraftverka vil ikkje miste moglegheita si for å transportere kraft ut av området. Eksisterande kraftproduksjon har kapasitet i eksisterande 22 kV nett. Ingen kraftverk vil miste tilknytninga si som konsekvens av ei sanering.

Tapsforholda i 22 kV nettet vert noko høgare som ein konsekvens av saneringa, men vil ikkje samfunnsmessig kunne rettferdiggjere ei invistering på om lag 34 mill. kroner. Vi ønskjer å etablere alternative løysingar i 22 kV nettet som vil ivareta uheldig tapsutvikling.

Mogleg ny kraftproduksjon krev auka nettkapasitet. Vi ønskjer ikkje å løyse dette gjennom reinvestering av 66 kV linja der teknisk levetid er utgått. Dette fordi denne løysinga samfunnsøkonomisk er ei uheldig løysing med høgaste investerte kapital, dei største miljøulempene og ikkje minst at den vil sementere eit 66 kV spenningsnivå under Haugen transformatorstasjon i nye 50 år. Dette vil gje store uheldige konsekvensar for framtidig restrukturering av nettet i området. Nytteverdi for reinvesteringa vert for kraftproduksjon alleine.

Vi ønskjer å heller løyse utfordringane med auka nettkapasitet med utbygging av 22 kV nettet. Den prefererte løysinga med 22 kV sjøkabel frå Krumsvikneset mot Volda vil møte behovet for framtidig nettkapasitet, gje akseptable tapsforhold i nettet samstundes som omsynet til miljø og framtidig nettstrukturering vert ivareteke. I tillegg vil løysinga også gje nytteverdi for alminneleg kraftforsyning. Dette til ein lægre investeringskostnad.”

Klagere har pekt på at Ot.prp. nr. 62 (2008-2009) innfører plikt for nettselskapene til å knytte til seg ny produksjon, og at dette også omfatter plikt til nettinvesteringer ved behov, jf. § 3-4 i energiloven. Bestemmelsen må tas i betraktning ved vurderingen av om det skal gis tillatelse til ledningssanering. Departementet har merket seg at sanering av ledningen og økt bruk av 22 kV nettet kan føre til økte tapskostnader for de lokale kraftprodusentene.

I ovennevnte e-post kommenterer Tussa økningen i tapskostnader som følger:

”Tapsforholda i 22 kV nettet vert noko høgare som ein konsekvens av sanering, men vil ikkje samfunnsmessig kunne rettferdiggjere ei investering på om lag 34 mill. kroner. Vi ønskjer å etablere alternative løysingar i 22 kV nettet som vil ivareta uheldig tapsutvikling.”

I vurderingen av saneringens betydning for eksisterende og fremtidig småkraftproduksjon må det tas utgangspunkt i at det er nødvendig med en total rehabilitering av dagens 66 kV ledning om den skal videreføres. Reinvesteringskostnaden for ledningen fra Haugen til Straumshavn i tillegg til økt rransformeringsskapasitet i Straumshavn er anslått av Tussa til om lag 34 millioner kroner. NVE opererer med et anslag på om lag 32 mill. 2008-kroner. Reinvesteringskostnadene står ikke i forhold til den beskjedne økningen i tapskostnader produsentene kan påføres. NVE viser til at de anslåtte marginaltap ikke er uvanlige. Departementet påpeker at produsentene må legge til grunn at marginaltap for eksisterende kraftverk vil kunne endres som følge av nytt forbruk, ny nettstruktur eller nye kraftverk.

Omfanget av fremtidig utbygging er usikkert, og det er usikkert når eventuell produksjon kan bli realisert. Tussa har skissert alternative løsninger for å ivareta nettilknytning for fremtidig utbygging. Disse alternativene har lavere kostnader og gir dessuten muligheter for en helhetlig vurdering av fremtidige investeringsbehov i 22 kV nettet. Ved en sanering av ledningen vil det være mulighet for en total omstrukturering og avvikling av 66 kV som systemspenning i området innen få år, dersom dette viser seg hensiktsmessig.

Departementet finner at saneringen av 66 kV ledningen ikke er til hinder for en hensiktsmessig tilknytning av ny småkraft i tråd med den innførte tilknytningsplikten i energiloven § 3-4. Hvordan tilknytningsplikten skal oppfylles er det i utgangspunktet nettselskapet som skal vurdere. Det vises i den forbindelse til Ot.prp. nr. 62 (2008-2009) pkt. 4.1.1.2 der det heter:

Departementet presiserer at det fortsatt er nettselskapet som skal ha hovedansvaret for nettutviklingen. Det er nettselskapet som skal avklare om en tilknytning av produksjon best kan løses gjennom eksisterende nett eller krever oppgraderinger/investeringer i nettet, og hvilke nettløsninger som skal utredes, omsøkes og investeres i.

Departementet vil peke på at det er adgang til å søke om å sanere en ledning før konsesjonsperioden er utløpt. I dette tilfellet tilsier ledningens alder og tilstand at beslutningen om reinvestering må tas før konsesjonsperioden utløper.

Departementet finner etter en helhetsvurdering at fordelene ved en videreføring av ledningen ikke oppveier de betydelige kostnader dette vil innebære sett opp i mot kostnadene ved alternative tiltak. Departementet er på denne bakgrunn kommet til at det bør gis tillatelse til sanering.

Satsing på fornybar energi står sentralt for Olje- og energidepartementet. Utbygging av småkraftverk vil være en viktig del av økningen av den fornybare energiproduksjonen i årene fremover. Det er derfor av betydning at det i størst mulig grad legges til rette for tilknytning av ny småkraftproduksjon.

Departementet har fått forståelsen av at Tussa er innstilt på å sørge for en alternativ løsning på 22 kV nivå for transport av ny småkraftproduksjon i Austefjordområdet. En rask gjennomføring av et slikt alternativ vil også i følge Tussa gi akseptable tapkostnader. Departementet forutsetter at Tussa foretar de nødvendige avklaringer med de berørte småkraftinteressentene slik at tilknytningsplikten ivaretas på best mulig måte i den fremtidige nettstrukturen i området.

4. Konklusjon

Klagene tas ikke til følge. NVEs vedtak av 22. desember 2008 opprettholdes.

Departementets vedtak i klagesaken kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd første punktum.

Med hilsen

Per Håkon Høisveen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Harald Solli
avdelingsdirektør

Kopi: Norges vassdrags- og energidirektorat
Tussa Nett AS
Ørsta kommune
Eid kommune

Adresseliste

Høydal Kraftverk AS; 6110 Austefjorden;

Heidelva kraftverk AS; 6110 Austefjorden;

Høydal Elektristetsverk AS; Høydal; 6110 Austefjorden;

Volda kommune; 6100 VOLDA;

Småkraftforeninga; Postboks 123 Lilleaker; 0216 OSLO;

